

Rörums gästgivaregård

Av S. L., med bistånd av Edit Lundberg

Gästgiveri var en inrättning som ända till i början på 1900-talet drev rörelse med mat- och spritservering, utminuteri, härbärge och skjuthåll. Skyldighet förelåg för gästgivarna att hålla hästar, åkdon och kuskar. De hade rätt att vid behov rekvirera hästar från utvalda bönder i byn. En börda som av bönderna uppfattades vara en tung plikt.

Enl. kungl. förordning 1766 skulle skjuthållet, d v s avståndet mellan skjutspliktiga gästgiverier, vara ungefär 2 mil. Skjutsplikten avskaffades 1878, men skyldigheten att hålla resanderum först vid 1913 års utgång.

I Skåne har funnits många blomstrande gästgivaregårdar och än finns det kvar några som hävdar, att just de är de anrikaste. Var och en av dem har i varje fall haft egna specialiteter att berömma sig av. Rörums gästgivaregård var härvidlag inget undantag. Här bryggde man tex den vida omkring kända och förnämliga punchen "Röda Lacket", samt serverade enligt mångas utsagor "ett synnerligen gott öl". Rörums duktiga värds-husvärdar arbetade upp gästgiveriet till ett trivsamt ställe, där resenären kunde njuta av värme och god mat och dito dryck efter en lång och besvärlig resa. Att det också förekom händelser av mindre trevligt slag, vartill den lättåtkomliga spriten hade skuld, ska dock inte förnekas. Av de gamla gästböckerna att döma besöktes Rörum ofta av militärer från Ystad på väg till Svabesholm, från Öfverste Lieutenanter till Corporaler, man kan följa deras väg. De närmsta skjuthållen var i Brösarp, Stiby och Simrishamn.

Krogen i Rörum hade det klassiska läget – just i vägkröken – mitt i byn. Det var alltså ett lämpligt mellanläge för de skånska resenärerna och därtill en ofta använd rastplats för långväga gäster på väg ut i stora världen eller hemmot från kontinenten.

Om den gamla "kruen" är mycket att berätta, det susar av legender kring denna gård – somligt sant – somligt troligen mindre sant. Vad man inte med bestämdhet vet, är byggnadsåret. Antagligen låg här värds-huset redan under medeltiden. Detta tyder bl a den stenlagda källaren på, den lär ska datera sig från 1300-talet.

Vid en eldsvåda som härjade i byn den 15 maj 1715 skonades gästgivarergården. På husets vind syns ännu spår av eld på en lätt förkolnad

Ingången till den stenlagda spritkällaren som lär ska datera sig från 1300-talet.

takstol. Men den, har det sagts, skulle ha uppkommit av en mindre eldsvåda senare i tiden efter det en piga kastat brinnande vedträ efter en närstående person så att eldsvåda då uppstått. Anledningen till hennes handling skulle således varit en "kärlekshistoria".

Att gästgivaregården, Rörum nr 19:1, har gamla anor och är väl värd att bevaras, dokumenteras av följ. utdrag ur en skrivelse den 12 dec 1974 från landsantikvarien i Kristianstads län Carl-Axel Mildner:

--- Byggnadens kulturhistoriska värde understrykes ytterligare av att den ingår i den i stort sett orörda äldre miljön vid vägen som slingrar sig genom Rörums by, tätt kantad med längor och hus. I den nu aktuella fysiska riksplaneringen är Rörums kyrkby upptagen som ett länsintresse, d v s en kulturhistorisk miljö av stor betydelse. ---

Ur kronofogemyndighetens protokoll den 29 juni 1908 läses:

"Gatehuset No 19:1 utgöres av en tomt, pryddlig trädgårdsanläggning samt boningshus av korsvirke och tegel under halmtak innehållande förstuga, sju boningsrum och kök. Byggnaden är i mindre gott skick och värderad till 4.500 kr.

1771
Dagbok.

För Rorum Gästgifveri Junii Månad
och År 1771.

Svaruti de resande hellske böra teka sine namn med hwad mera som dertil hörer, och bör Gästgifwaren i sin Columnne af dagboken göra de anmärkningar som lånda til des befrælse ifrån ansvar för de resandes uppehåll.

Denne dagbok bör hållas ren och tydelig och Gästgifwaren i sin Columnne anmärka om de resande deruti brista. Christianstads Lands Cancellie d. 16 May - 1771.

von Lingen

Lindbom

Datum	Klockan vid ankomsten.		Relandens Namn och Caracteur.	Svarifrån.	Svarthän.
	För middag	Efter middag			
5	4		Batolius, Janne	Bretania	Gobij
3	4		Major aff Pulier		
5	12		Gaf Sivertson Närstånare i en By	Bröjsan	Brändvillan
11	10		Dito J. J. G. G. G.	Brändvillan	Brändvillan
17	6		Gaf Sivertson Närstånare i en By	Bröjsan	Brändvillan
15			Dito Nilsjöberg	Bröjsan	Brändvillan
19	7		Dito	Bröjsan	Brändvillan
21			Länstäm	Bröjsan	Brändvillan
22			Närstånare i en By	Bröjsan	Brändvillan
23			Dito	Bröjsan	Brändvillan

Många prominenta personer ha under årens lopp tagit in på Rörums gästgivaregård. Bland de tidigast kända är Carl von Linné. Ur hans "Skånska resa" kan följande utdrag belysa något av den gamla gårdens atmosfär:

"Den 1 juni 1749 – på väg från Svabitsholm.

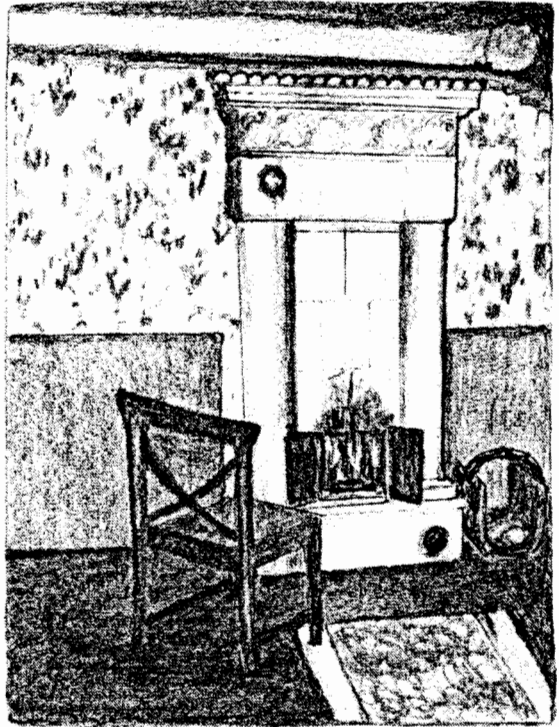
– Rörum efter 7 kvarts resa på krokvägar. Här blefvo vi öfver natten. Gästkamrarne, så väl som de andre kamrar här på landet voro utan spis, ty här eldas endast i förstugan eller ugnen. Inga andra golv äro här än lergolv, så att den som här nödgas resa om hösten eller vintertiden saknar mer än mycket de sköna eldbrador och varma rum, som stå enom till tjänst ovanför slätten. Dunbäddar brukas här till sängtäcken i alla sängar, så besvärliga om sommartiden, som gagnetliga om vintern.

– I det ena bortre hörnet af stufvan är ugnen, uti hvilken om vintertiden dageligen eldas, då röken går ut genom dörren, ty här brukas ingen skorsten, och glöden efter eldningen utsopas på lergolfvet emillan några stenar jämte ugnen. Således blifver här mycket hett med ganska mäktig värma. I andra hörnet, på andra sidan om dörren, äro hyllor för kökssakerne. Tallrikarne, som här brukas, äro långa smala hyvlade bräder, så att hvardera sådan tallrik räcker till för alla, som sitta på en sida vid bordet. Alla husen, som höra till mangård och ladugård, hänga tillsammans i Skåne omkring en fyrkantig gård, så att icke en hund slipper ut eller in när porten är stängd, mycket mindre oartigt folk; men däremot, då eldsvåda yppar sig, måste hvar hus i gården stryka med."

Bland andra kända personer som ha sina namn i gästboken är August Strindberg, Wennerberg – gluntarnas fader – och Atterbom.

Antagligen var det "Röda Lackets" skull att Strindberg vid flera tillfällen färdades till Rörum från Ystad där han bodde under Infernotiden. Han njöt av drycken i de små lusthusen i trädgården eller också slog han sig ned i Röda rummet vid dåligt väder. Rummets namn var från tapeterna. Där, eller i det sk Gröna rummet, satt författaren och värmde sig vid de berömda kakelugnarna. Wennerberg och Atterbom tog också in på värdshuset som unga studenter. De klagar i sina memoarer över de urusla vägarna kring Rörum.

Gästgivaregårdens vackra trädgård eller naturpark, anlagd av gästgivaren Anders Andersson, sträckte sig över kullen på gårdens sydsida. Ädla träd som mullbär, valnöt och blommande buskar är kvar än i dag, såväl som en 200-årig kastanj och en lika gammal hängask. Man kan även märka spåren efter de ofta omtalade lusthusen, som alla hade namn: Flora, Hälsan, Kärleken, Victoria, Utha. Nu försvunna träskyltar

Kakelugnen i gästgivaregården som Strindberg satt och värmdes sig vid.

med namnen var fästa över ingången till lusthusen. I sanning en idyll anno dazumal.

Inbyggd i backen under trädgården är fortfarande den gamla ekportsförsedda vinkällaren kvar. Den är så väl byggd med gråstensvalv, att den bör stå rycken ännu många sekler. En brant stentrappa leder upp till trädgårdsterrassen därovanför.

Gästgivaregården hölls öppen dygnet runt och det berättas, att bönderna kunde sitta där hela natten och gå direkt till plogen på morgonen. Det såg faktiskt ut att finnas gott om pengar trots att jorden inte var särskilt givande. Förklaringen till det skenbara välståndet fick man år 1895. Då kom den krasch, som man fortfarande talar om i Rörum. Man hade gjort till vana, att två gånger om året sända efter en kamrer från banken i Brösarp för att "göra affärer". Det vill säga skriva på växlar till varandra, taga lån med vännerna på krogen som borgensmän etc. Så småningom blev situationen ohållbar, en växel kunde inte ens då för tiden omsättas hur många gånger som helst. Och när en föll drogs följaktligen hela byn med i fallet. De flesta fingo gå från sina gårdar eller blev in-drivna på allt de ägde. En av bönderna begick självmord genom att kasta sig ned från klipporna vid Stenshuvud med en järnvikt om halsen.

Omkring Kiviks marknadstid hade alltid gästgiverierna både i Rörum och i Brösarp känning av det tillströmmande marknadsfolket. I Rörum rastade hela Österlen för att inmundiga det för sin godhet vida beryktade Rörumsölet. Det sades vara så starkt, att läpparna klibbade samman efter varje klunk. (Inte så konstigt, krögarna blanda ofta harts i ölet på den tiden för att öka törsten hos kunderna.)

En lyrisk beskrivning över värdshusträdgården saxad från ett gammalt tidningsurklipp (F. Löfström):

— — — *Längs slingrande gångar gå breda buxbomshäckar innanför vilka fruktträd, buskar och blomsterrabatter befinna sig. Det är en ovanligt täck plats och man slår sig gärna ned en stund i en av de många täta bersåerna. Sommarvinden drager susande genom träd-kronorna, fåglar sjunger uppe i lövvalvet och blomdoften ute från fälten fyller luften. Nuet försvinner och den gamla tiden träder fram. Här i bersåerna brukade förr i världen ofta byamannarna samlas under sommarkvällarne vid ett gott glas. Medan skymningen sakta sänkte sig ned och myggorna dansade under träden, språkades man vid och dryftade dagens små skiftande händelser, glada och tråkiga, och fann nog till sist, att livet är inte så rasande galet som det kan te sig ibland under dagens strävsamma slit och släp.*

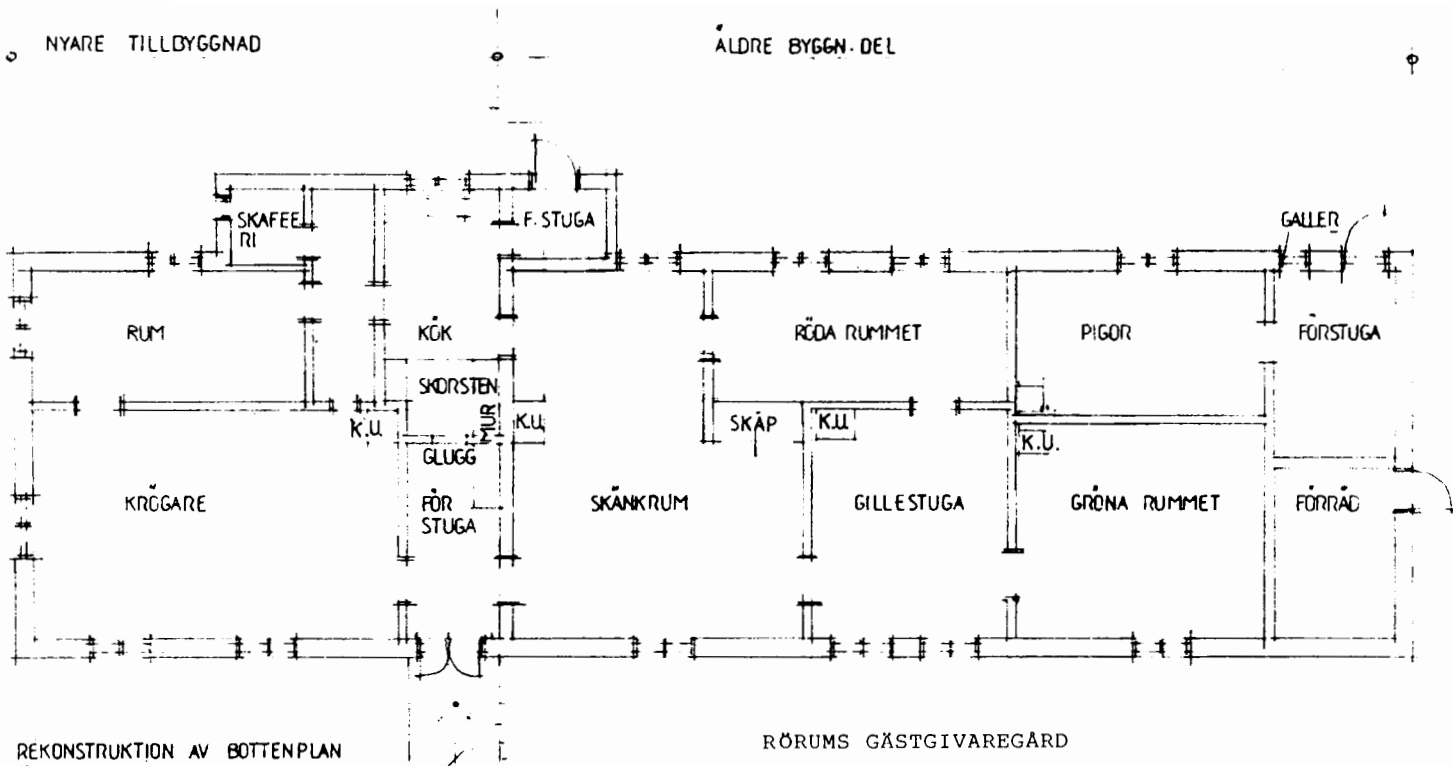

Hur var då gästgivaregården inredd? – Det största rummet var gillesalen, med ekebjälkar i taket och träbord på det sågspånsbeströdda golvet. Dit kom man genom det flaskbelamrade utskänkingsrummet där ”brännvinsdisken” och spritskåpet stod. Intill låg gästrummen, ”röda rummet” och ”gröna rummet”. De kända kakelugnarna i rummen var tillverkade i Simrishamn av en erfaren mästare och modellen gjordes blott i några få exemplar. De var mycket originella med sina ihåliga pelare genom vilka den upphettade luften ledde, och sina konstrikt ut-sirade friser. En liknande kakelugn, men med två ”värmerör” framtill finns ännu bevarad på Källagården, Rörum nr 34. Bevarad är troligen också det snidade dörrpar som ledde in i gästgiveriet, frågan är bara – var? Edit Lundberg har berättat om sina fåfänga försök att om möjligt spåra dem: ”Enligt vad som jag hört sagts såldes dörrarna vid husets reparation 1965 till en Mörner i Drakamöllan. Jag hörde senare att Mörner flyttat dem till Lund tillsammans med två pottugnar, som han även köpte från värdshuset.”

NYARE TILLBYGGNAD

ÄLDRE BYGGN. DEL

REKONSTRUKTION AV BOTTENPLAN

FÖRE 1946

RUMSBETEKN. AV TIDIGARE DATUM

K.U. = KAKELUGN

RÖRUMS GÄSTGIVAREGÅRD

Gästgivare i Rörum efter 1770

Jacob Tornberg, skriver sig som gästgivare i Rörums Gästgiveri – Dagbok 1771 och 1774.

Niclas Jönsson-Tostlund, född 1735, står som gästgiverismed i mantalslängden 1770. Denne jämnte sex andra Rörumsbor anför 1782 besvär i Hovrätten över ett utslag i Albo Härads Tingsrätt där de bötfällts ”för det de utan at till Skatts ärläggande vara behörigen antecknade, likväl nyttiat Tobak”. Domen för förseelsen löd på 3 Riksdaler 16 skill. Bot.

Niclas Tostlund dog 1786 av håll och styng i en ålder av 51 år.

Nils Jönsson-Tostlund, (den förg. bror) fick 1779 ärva sin faders ”Gamble Smeden Jöns Bengtsson-Tostlunds” smedjeredskap, bla tvenne ”skruf Städ”, av vilka han dock senare i en arvstvist måste lämna det ena, ”det sämsta” till Niclas.

Johan Petter Dahlgren, nämns som gästgivare i mantalslängden 1780 och vid Nils Jönsson-Tostlunds dotter Anna Birgittas dop den 22 okt. 1786. Den 21 maj 1785 undertecknar Dahlgren med Rörums samtliga byamän en överenskommelse om deras leveranser av öl till gästgiveriet: ”så at där ingen tid skall vara brist, så at de resande skola hafva deröfver at Klaga. Giästgifvaren skall tillsäga åboerne en i sänder at brygga öhl, och af hvart Nummer Tre Tunnor till honom införa uti ricktig omgång, men föres något ifrån någodt Nummer mer än Tre Tunnor, då böte den åbo för hvarje Tunna En Rdr Specie, och giästgifvaren böte samma bot, om han mer af honom intager och den som giästgifvaren tillsäger, skall skaffa öhl genom någon annan i sitt ställe om han ey siälf gitter, vid förenemde fråga dett at denna ordning skulle desto bättre hållas, så skulle Åldermannen dermed hafva ett noga upseende, gör han det ey då böte han ock efter samma Bot, som före sagdt är; hvilket vj tillika med giästgifvaren äro med våra namn bestyrkte som skiedde i Rörum den 19 Maii 1785.

Nills Lasson
Anders Nillsson
Arfved Persson
Arfvast Torsson

Anders Svensson
Lars Zachrisson
Håkan Jönsson
Enkan Lusse

Pehr Nihlsson
 Nills Andersson
 Hans Pehrsson
 Bengt Jönsson
 Mårten Pehrsson
 Jippa Arfidsson
 Håkan Nillsson
 Frenne Pehrsson

Pehr Erlandsson
 Nills Tostlund
 Pehr Månsson
 Anders Ericsson
 Arvid Jönsson
 Anders Nilsson
 Mårten Jönsson
 Dahlgren
 "gästgifvare i Rörum."

I febr. 1786 var Dahlgren och hans hustru åtalade för att de sedan nyårsdagen sålt Svenskt Sädes Bränvin i minut, vilket stred mot K. Mjts; nådiga förordning av den 18 nov. 1785. De blev från åtalet befriade i brist på bevis och "i anseende till honom nyligen öfvergången Eldsvåda, dervid Han skall förloradt all sin lilla Egendom". (Kan eldsvådan möjligen sättas i samband med pigan som kastade det brinnande vedträet?)

Jöns Gullberg, står år 1800 som gästgivare. Född 1762, avled 1810. Hans änka Kierstina Hagelström gifte om sig 1814 med

Arfvast Jönsson, från Mellby, som då flyttade till Rörum och var sedan gästgifvare där till sin död 1847. Änkan Kierstina dog 1849.

Regelmässigt utfärdade myndigheterna årligen bestämd taxa "i vederbörandes närvaro", som gästgivarna och de resande hade till efterrättelse. Nedanstående är införd i protokoll den 23 maj 1821:

TAXA

En måltid af 3 Rätter god husmanskost	12, s B ^{co}
En måltid af 3 Rätter bättre lagad mat	20,-
En kanna enkelt öl	4,-
En kanna svagdricka	2,-
1 rum öfver natten med säng, ljus och ved	16,-
1 rum öfver natten med säng, utan ljus och ved	8,-

<i>1 kagge hafre</i>	6,-
<i>För ett hö</i>	14,-
<i>För ett halm</i>	4,-
<i>Smörja till en vagn</i>	2,8
<i>Smörja till en kärra</i>	1,4

Ett vite av 1 Rd 16s Bco utsattes för den gästgivare som inte följer taxan eller underlåter att ha de uppräknade förnödenheterna tillgängliga.

Arfvast Jönsson köpte år 1821 av Magdalena (Malena) Bergström på Rörum nr 28, tjugosju och en halv kannor brännvin efter fyrtio skillingar riksgällds pr kanna och sex lass brännorv á trettiofva skil. pr lass, tillsammans 26 Rd. 44 skil. dessutom hade han till hälftenbruk satt en tunna och sex kappor potatis. Han var nu stämd till tings av Malena därför att han enligt hennes mening inte velat göra rätt för sig.

Arfvast Jönsson sade sig dock ha kvitto på att han till Malenas man, skogvaktaren Pehr Larsson i Måsalucke betalt allt. Härpå replikerar Malena, "att som jag och min man redan för 21 år sedan åtskiljt vårt gemensamma Bo, och han med sina tillhörigheter frånflyttat mig, så lärer det föga gagna min Vederpart Arfvast Jönssons försök att han af min man förskaffat sig en sanningslös qvittance, hvilken denne varit alldeles obehörig utfärda".

Pehr Larsson förnekar sin hustrus rätt att själv driva köpenskap, ty, säger han; "Mitt målsmansskap utöfvar jag till kraft och vidsträkteth efter lag, der jag så aktar."

Twisten ebbade småningom ut i förlikning.

Jöns Nilsson, f. 1813, son till åbon Nils Jeppsson på Rörum nr 33, blev gästgivare 1849.

Johan Jönsson, f. 1820 i Ö. Vram, kom från Stiby 1857 till gästgivaregården och stanna till 1859.

Johan Aron Rosengren, f. 1827 i Ullsjö, kom från Mellby 1859 och blev gästgivare, men dog 4 år senare 1863. Hans hustru Hanna Andersdotter f. 1837, gifte sig efter mannens död med

Anders Andersson, f. 1835. Han var son till Anders Nilsson på Rörum nr 24 och var gästgivare under tiden 1863 till 1888.

Det var denne man som anlade gästgiveriets mångomtalade trädgård, den han ansade och skötte med mycken kärlek. Han lär ha stigit upp klockan fyra om mornarna för att hålla alla gångar och rabatter fina.

För att få ett begrepp om vilka kvantiteter sprit det kunde konsumeras eller försäljas på gästgiveriet vid den här tiden, kan man slå upp proto-

kollet från Rörums kommunalnämnds sammanträde den 8 juni 1863. Ärendet gällde att enl. föreskrifter i en Kungl. Förordning av 1860 beräkna det kannetal brännvin som räknades med skulle komma att försäljas på Gästgivaregården under nästföljande år. Nämndens uppskattning låg på 400 kannor (1 kanna = 3,4 liter). 1865 var beräkningen uppe i 500, 1883 i 800 kannor.

Måns Göransson, f. 1832 i Brösarp och hans hustru Johanna Kvist f. 1836, var gästgivare 1888 till 1898.

Måns Göransson tillverka själv sitt brännvin, det var det starkaste som fanns att få i trakten och höll ofta upp till 80 %. Folk vallfärdade till gästgiveriet för att köpa sprit och öl. Ölet bryggdes också i samhället och dess rykte hade spritt sig över hela Skåne. Vid marknaderna i Kivik var Rörumsölet ansett som det bästa. Tyvärr följde receptet med "bryggaren", arrandatorn av prästgården, Per Nilsson i graven då han dog 1910.

Ännu i dag är spritskåpet i väggen vid skänken i gilllessalen bevarat. Det var ständigt fyllt med konjak, champagne, likör, viner, punsch, etc. En rättså ovanligt riklig sortering för att vara i ett dåtida värdshus. Det uppskattade egna punschmärket, "Röda Lacket", kosta 75 öre halvan. Brännvinet 80 öre á 1 kr litern, 1 sup några ören.

Göransson säljer gästgivaregården till källarmästaren

Bror Pettersson från Grangestorp i Småland 1898, med tillträde den 1 april för 10.500 kr.

Rörelsen åtnjöt under källarmästare Petterssons tid ett synnerligen gott anseende för god mat och goda drycker och ett humant bemötande av kunderna.

Emil Pettersson från Sölvesborg köper gästgiveriet för 14.000 kr med tillträde den 1 nov. 1901. Han ihågakoms länge på grund av sin snålhet, i rak motsats till sina företrädare. Det sas to m att han blanda vatten i brännvinet, som ju skulle hålla en viss styrka. Så en dag kom landsfiskalen och lät till bybornas förtjusning hålla ut allt det "olaga" brännvinet, som snart forsade neråt bygatan.

Konsumtionen av brännvin ökade nu förmodligen snabbt, ty redan 1903 har uppskattningen stigit till 8.000 l., jämfört med 5.000 l. som var den reella försäljningen året innan.

Källarmästare Pettersson säljer 1903 ett boningshus med liten tomt, som ligger därintill, till smeden Ola Kjellman för 725 kr. Kjellmans avsikt med köpet var att inrätta en tidsenlig smidesverkstad där, något som länge saknats i byn.

1904 säljer arvingarna efter nu avlidne Emil Pettersson gästgiveriet

Källarmästare Tore Larsson från Voxtorp. Priset var 13.000 kr. med i köpet ingick rättigheten för köparen att idka utminuterung och utskänkning av spirituösa drycker.

Han blev av Krono-länsm. Wannholm instämd 1906 för brott mot brännvinsförsäljningsförordningen, något som han erkände i inlämnad skrivelse.

Larssons fru Elin var beryktad som ett fruntimmer med skinn på näsan, hon kunde högst egenhändigt kasta ut besvärliga gäster.

Den 15 febr. 1908 säljer Elin Larsson rörelsen till sin ölleverantör

Bjersjö bryggeriaktiebolag för 8.200 kr. Det antecknas särskilt att i priset ingår den synnerligen vackra trädgården och den stadgade ersättningen av 900 kr årligen för de nu mistade spriträttigheterna.

Redan samma år säljs emellertid fastigheterna den 2 juli på exekutiv auktion till

Handl. Nils Henriksson från Rörum för ett pris av 6.001 kr.

Han låter putsa över husets gamla korsvirke av kraftiga ekstockar. När han ägt gästgiveriet i 3 månader eller den 8 okt. beslutar kommunalstämman med 1800 röster mot 600 att utskänkingen av vin och öl ska upphöra.

Rörums gästgiveri är nu i praktiken ett minne blott. Och i och med 1913 års utgång slog den för alltid igen sina portar. Då upphörde också skyldigheten att hålla rum för resande.

Nils Henriksson hade idkat skomakeri i södra delen av byn till 1902, då han öppnade affär där. Vid köpet av gästgivaregården flytta han sin handelsrörelse dit.

Från sin tid som gästgivare berättar Henriksson en tidstypisk historia. Så länge fru Larsson var krögare bedrev hon under många år ölhandel utan tillstånd med bybornas goda minne. Då nu den nye ägaren fortsatte på traditionellt sätt, blev han genast av byamannarna anmäld inför Pontius Pilatus och ådömd böter. Förvånad sporde han då gubbarna, varför just han och inte fru Larsson blivit anmäld för detta lönande, men egentligen olaga geschäft, svara de: ”– Jaa, så di va en annen skillnad! Hinne våga vi ente ta öled ifrå, forr då hade vi kunnad fåd na po socknen.”

År 1917 blev Henriksson poststationsföreståndare och fastigheten och affären övertogs då av hans son och dotter

Handl. August och Alma Henriksson, som sedan ägde den och drev en lönande lanthandel tillsammans där till 1936, då

Handl. Hugo Frostensson från Lund köpte fastigheten för 13.000 kr och tillträdde den 1 juni. Syskonen Henriksson flyttade då i nybyggd villa.

Erik och Astrid Nilsson köper huset med handeln för 25.000 kr och flyttar dit till julen 1946–47. När de flytta in var inredningen så ålderdomlig att ingenting kunde fungera. Köket hade tegelstensgolv med stenar så nedslitna framför spiselhällen, att det bildats stora besvärliga gropar. Diska fick man göra i en zinkbalja och kasta ut diskvattnet genom fönstret. Gården utanför såg ständigt ut som en dypöl. Det första Erik och Astrid fick göra var en ordentlig dränering så pölen försvann. De renovera och modernisera huset invändigt senare efterhand till de krav vår tid kräver på en bostads ändamålsenlighet.

Första årets omsättning i affären stannade vid 30.000 kr. Förtroendet för de nya ägarna steg snabbt, ty redan andra året är omsättningen uppe i 108.000 kr.

Efter en genomgripande ombyggnad, då affären flyttades från husets västra del till den östra, flyttade 1951 Rörums poststation in där det ursprungligen varit handelsbod. Poststationen upphörde och lades ner den 31 maj 1966 då lantbrevbäringsservicen i stället utökades och förbättrades.

Edit och Olle Lundberg köper huset efter det affären lades ner 1965. Sen dess har Rörums gamla gästgiveri varit privatbostad.

Edit Lundberg, som ägde gästgivaregården, framför den 200-åriga hängasken i gästgiveriträdgården. Foto 1984.